

СВОБОДА

LIBERTY

ЖУРНАЛЪ ДЛЯ РУССКОГО НАРОДА ВЪ АМЕРИЦѢ И ОРГАНЪ „РУССКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА“

РѢКЪ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 9-го Марца 1899.

Число 10.

Календарь.

14.	Тарасія еп.
15.	Порфирія архієп.
16.	Прокотія прен.
17.	СЫРОПУСТ. Василія мн.
18.	Вадимъ
19.	Феодота
20.	Евтропа. Завона

Звѣсть

Справки „Союза“ — Що чувати въ свѣтѣ? — Вѣсти зъ Америки. — Вѣсти Канады. — Барыза. — Новинки. — Смертні вѣсти. — Де-що цѣкавого. — Сѣдне. — Фелетонъ. Чому ми бѣдні? — Спихи: Псаломъ Давида. — Псаломъ Іереміинъ. — Оголошеня.

УВАГА.

Отчуждѣніи до „Союза“ найпослѣднѣе вступити и мѣсячно до касіера: **Mr. Kond. Kotanczyk** Box 127 SHAMOKIN, PA. И увѣдомити секретара по адресу: **Rev. Antony Bonczewsky** 10 May Str. ANSONIA, Conn.

McAdoo, Pa.	1274
14. Цюнаско Сем. Centralia, Pa.	
15. Хованецъ Алекс. Priceburg, Pa.	513
16. Фалатъ Илько	1274
17. Пророкъ Андрей	1275
18. Руєнпъ Василь Yonkers, N. Y.	1275
19. Цузыиъ Иванъ	1276
20. „ Анна	1276
21. Фуджакъ Гриць	1277
22. Михалякъ Омед. Mt. Carmel, Pa.	1277
23. Щипчикъ Стеф.	294
24. Воргачъ Иванъ	294
25. Гамбалъ Вартолом.	350
26. Чухта Илія Edwardsdale, Pa.	1279
27. Ланцо Федоръ Mayfield, Pa.	176
28. Сорникъ Павло Jersey City, N. J.	1278
29. Курила Филм.	1278
30. Данцишинъ Мих. Shamokin, Pa.	1279
31. Гецькъ Андр. 1118	

ЩО ЧУВАТИ ВЪ СВѢТѢ?

Въ Франціи, якъ звѣсно, умеръ президентъ републики, а на его мѣсце выбрано сейчасъ пового. Кажуть, що той новый президентъ, котрому на имя Loubet, мае бути дуже претупный чоловѣкъ, а що найважнѣйше, мае вонъ бути справедливымъ. Посля его выбору выринула на верхъ партія роялістѣвъ, котры не хотять републики, а бажали бы, щобъ у Франціи панували назадъ король. Тому то роблять они рѣзкого рода манифестаціи, розширяють водозвы въ имени князя орлеанскаго, котрый мае охоту засѣсти на корольскѣмъ престолѣ Франціи. Тамабуть не вдѣють они нѣчо, бо поліція глядитъ за каждымъ крокомъ тыхъ людей, а и народъ вже зъживъ ся зъ републиканскою формою правлѣня и не захочеть ему короля.

Въ Нѣмеччинѣ тамошне правительство выганяе дальше чужинцѣвъ зъ границъ своей державы, а суды за кожду слушну чи неслушну обиду цѣсаря судяють людей въ тюрьмы. Той цѣсарь Вильгельмъ, то вонъ топ гадки, що хто не естъ жовнѣромъ, той не може зватися чоловѣкомъ, а найбільше вонъ побоееть робѣтничю партію, то жь стараеь веьми способами здавити ея. Одно лише забувъ всѣхъ, що чимъ больше давити буде робѣтничѣвъ, они зъ подвоеною сплюхоту чисти ся будуть въ одну свѣдому своей дѣли громаду.

Англія и Россія глядятъ на себе, якъ два закукурѣченны когуть. Одни другихъ втопили-бъ въ ложкѣ воды зъ зависти. Розходять ся пмъ о впливъ въ Хри-

нахъ, котры хотѣли-бъ якъ найкорше розширявати. Россійскій царь хопивъ ся навѣтъ такого средетва що скликае конференцію веьхъ державъ на те, щобъ урядити, чи можна-бъ розоружитись або бѣдѣ не збротитись дальше. Нѣкто не вѣрять въ успѣхъ той конференціи, и навѣтъ и сама Россія, бозбротитъ ся дальше.

Австрія переживае теперь кризу. Тамъ ще не покѣчено въ державной рѣдѣ спорѣвъ про азыкове цѣтане. И здае ея не покѣнчатъ. Зачувати, що въ Австріи хотять зрѣбати такъ, щобъ народъ не выбравъ послѣвъ до державной рады, а лишь крайей соймы мають выселати делегатѣвъ, а справы національнны мають полагаджуватись въ крайейхъ соймахъ. Такимъ способомъ Руєнны въ Галичинѣ были бы лишены на ласку и неласку галицкихъ шляхтичѣвъ. Але и зъ нимъ въ Галичинѣ досить скрутно. Богато маєтѣвъ польскыхъ шляхтичѣвъ позабирали жиды, а они самы мѣбли шукати зарѣбку, занимаючи добры посады по крайейхъ банкахъ, тов. обеспеченны дѣлахъ повѣтовыхъ, краєвомъ и т. д. Только-жъ на тыхъ посѣдахъ такъ гарно справують ся, що лишь ихъ пусти мѣжъ грошѣ, сейчасъ гвнутъ тысячѣ. Послѣдныи часами якъсь пошесть злодѣйска навѣстѣла польскыхъ папковѣ, бо чимало зъ топ зеленковатой крови, мусѣло давати ногамъ знати, побоеючье тюрьмы за крадеви людскы грошѣ. Такъ то пописуеь шляхта. Та що-жъ, не гонорово, але здорово!

Вже выйшли новы статуты „Р. Н. С.“ друкованы словацкою азбукою. Хто хоче ихъ мати, най увѣдомити мѣсцевого, а де тако-го нема, то гол. секретаръ „Р. Н. С.“

Ще разъ публично подую до вѣдомости, що новы водзнаки не дають на боргѣ, толькы тымъ, котры папередъ зложать належитѣсть 85 цент. Се длатою заведено-таку практику, що за стары водзнаки многы члены не заплатили до днесѣ.

Ант. Бончовскій
секретарь.

ПРИСТУПАЙТЕ ДО „СОЮЗА“!

Въ Нѣмеччинѣ тамошне правительство выганяе дальше чужинцѣвъ зъ границъ своей державы, а суды за кожду слушну чи неслушну обиду цѣсаря судяють людей въ тюрьмы. Той цѣсарь Вильгельмъ, то вонъ топ гадки, що хто не естъ жовнѣромъ, той не може зватися чоловѣкомъ, а найбільше вонъ побоееть робѣтничю партію, то жь стараеь веьми способами здавити ея. Одно лише забувъ всѣхъ, що чимъ больше давити буде робѣтничѣвъ, они зъ подвоеною сплюхоту чисти ся будуть въ одну свѣдому своей дѣли громаду.

Англія и Россія глядятъ на себе, якъ два закукурѣченны когуть. Одни другихъ втопили-бъ въ ложкѣ воды зъ зависти. Розходять ся пмъ о впливъ въ Хри-

нахъ, котры хотѣли-бъ якъ найкорше розширявати. Россійскій царь хопивъ ся навѣтъ такого средетва що скликае конференцію веьхъ державъ на те, щобъ урядити, чи можна-бъ розоружитись або бѣдѣ не збротитись дальше. Нѣкто не вѣрять въ успѣхъ той конференціи, и навѣтъ и сама Россія, бозбротитъ ся дальше.

Австрія переживае теперь кризу. Тамъ ще не покѣчено въ державной рѣдѣ спорѣвъ про азыкове цѣтане. И здае ея не покѣнчатъ. Зачувати, що въ Австріи хотять зрѣбати такъ, щобъ народъ не выбравъ послѣвъ до державной рады, а лишь крайей соймы мають выселати делегатѣвъ, а справы національнны мають полагаджуватись въ крайейхъ соймахъ. Такимъ способомъ Руєнны въ Галичинѣ были бы лишены на ласку и неласку галицкихъ шляхтичѣвъ. Але и зъ нимъ въ Галичинѣ досить скрутно. Богато маєтѣвъ польскыхъ шляхтичѣвъ позабирали жиды, а они самы мѣбли шукати зарѣбку, занимаючи добры посады по крайейхъ банкахъ, тов. обеспеченны дѣлахъ повѣтовыхъ, краєвомъ и т. д. Только-жъ на тыхъ посѣдахъ такъ гарно справують ся, що лишь ихъ пусти мѣжъ грошѣ, сейчасъ гвнутъ тысячѣ. Послѣдныи часами якъсь пошесть злодѣйска навѣстѣла польскыхъ папковѣ, бо чимало зъ топ зеленковатой крови, мусѣло давати ногамъ знати, побоеючье тюрьмы за крадеви людскы грошѣ. Такъ то пописуеь шляхта. Та що-жъ, не гонорово, але здорово!

Американцѣ клопочуть ся Филиппинами, пере свѣдченѣи теперь, що напытали собѣ непотрѣбно кло-

Пилпъ Поступинянь бувъ есбѣ писемнѣй. Письма вчивъ ся ще въ краю у старого ка, що бувъ зарозомъ вчителемъ и вчивъ людѣ дѣти письма за мѣрки зѣбожа и пару дутѣвъ на рокъ. Каждый, що выйшовъ зъ его школы — правда — не знавъ богато, але за те высьвъ якусь любовь и цѣну до веьшого друкованого, бо знавъ его вагу.

То-жъ и Пилпъ, выйшовши зъ такои школы, бувъ такимъ. Газета мусѣла бути у него все, въ неразъ було дуже коротко на той центъ, вало прѣиде недѣля або свято, походять ся рѣды, присяде старыи родичъ, а Пилпъ газе-до рукъ и читае, а веь слухають. Неразъ ще до егомесця заходивъ и бравъ такы газеты, що цѣна выходять.

Добре то кажуть люде: чимъ чоловѣкъ заводу насакне, тымъ и на старѣсть пахне. Такъ то и зъ Пилпомъ. Вонъ вже пятнацѣтѣи въ Америцѣ, мае жѣнку и четверо дѣтей, же обовязки възболышили ся, а на газету мугъ найти ся. Вонъ бувъ предлатникѣмъ веьхъ ескихъ газетъ, якы коли выходили въ Америцѣ, теперь тримае „Свободу“, бере книжочки и чиньно веьо вычитуе. Прѣиде недѣля або знайде часъ по робѣтѣ, то Пилпъ не иде до салюне засѣдае до компаніи за столѣ, на котромъ лѣтъ панта пива, але бере газету и читае; а омъ навѣтъ въ голосъ, ели и жена мае часъ хати. Якось ничъ его не тягнуло въ компа-

ню, не цѣкавили пусты балакавинны, а часто и свариѣ крайнѣ, не бувъ ласкѣи па прѣимы и забавы, бо Пилпъ засмакувавъ въ чѣмъ лѣпшѣмъ.

Правда, крайны не дуже его за се любили, а деякы по просту такы ненавидѣли, называючи его то „гордымъ“, то „вченимъ“; але все такы коли прѣйшло листъ прочитати, або написати до краю, або треба було котрому чоловѣкъ, що знае англійску бесѣду а до того и подѣсати, то шшовъ до Пилпа, якъ до стору. А часто трафляло ся, що такы такы зъ цѣкавости приходили на розмову, абы дѣзнатись що чувати въ свѣтѣ, що пише газета. Тогда Пилпъ читавъ, а веь слухали.

Найпильнѣйшимъ слухачемъ бувъ такы пайстаршыи Пилпѣвъ сынокъ, Миколка, котрому шло на 12 рокѣ и вже третыи рокъ ходивъ до „поблвкъ скулъ.“

— Тато! — сказавъ одного дня вечеромъ Миколка, — я хочу васъ щось спытати ся. Я ще вчера хотѣвъ то зрѣбати, але що тато прѣйшли зъ работы змучены, то я бѣдоживъ на днесѣ.

— Но, що такогѣ? — спытавъ, дивуючьесъ, Пилпъ Поступинянь.

— Вчера, въ школѣ, сказала намъ тѣчерка: „що въ томъ краю каждый може чогось дорѣбти ся, ели вонъ толькы шильный и ошадный; и что веь миліонеры были колись также бѣдныи людемъ, а толькы черезъ працю, пильность и ошадность стали такими.“ — Якъ она то сказала, то я — вертаючи зъ школы — черезъ цѣлу дорогу собѣ мѣркувалъ и все гадавъ на васъ, тато, что вы такъ тяжко працюете и невно еьте ошадныи, а мы мимо того такы бѣдныи. То-жъ менѣ

здае ся, что тѣчерка не сказала цѣлковитой правды.

— Такъ, такъ, мой сыну! Ты добре собѣ мѣркуеьш и я тѣшу ся, что такъ завчасу зачинаеьш застановляти ся надъ тымъ рѣчамы. Уважай-же, я обяею тобѣ, — сказавъ Пилпъ.

— Знаеьш, чому мы бѣдныи? бо твой отецъ не зарѣбляе на тыждень толькы, чтобы выстарчило по людеки выживати и утримати тебе, твою матѣрь, твоего брата и твои сестры; длатого мати мусѣтъ вѣдѣ часу до часу залишати свою домашню роботу и помагати той богатѣи англійцѣ, чтобы зарѣбати пару центѣвъ и мой тыждневый зарѣбокъ збѣлшыти.

— А знаеьш, Миколка, что то такогѣ зарѣбокъ або пѣйда? — спытавъ по хвилѣ отецъ.

— Знаю. Се грошѣ, якы платять вамъ босъ за те, что ему робите черезъ цѣлыи тыждень, — вѣдповѣвъ скоро хлопчина.

— Такъ. Отже видши, тому что та тыждневая платня або зарѣбокъ не выстарчае, чтобы васъ веьхъ по людеки выживати, а я не еьмъ въ стацѣ, анѣ не могу больше зарѣбати, длатого мы бѣдныи и такими зѣстанемо.

— Длатого не можете больше зарѣбати? — сказавъ Миколка. Сли той босъ, длато котрогѣ робите, не хоче вамъ больше платити, то цѣнукайте другогѣ боса, котрый бы плативъ больше.

— Я спѣдываеь ся, что ты такъ скажеьш, але оно не такъ идѣ. Я власне роблю у такогѣ боса, что платить найбільше за такую роботу, якъ мой.

— То немъ рады, тато, на се, чтобы вы зарѣбляли больше? А отъ недавно вы оповѣдали,

что належите до такои юни, что помагае веьмъ тымъ, что роблять такую саму роботу, якъ вы. То я гадаю, что вы веь — что належите до топ юни — повинныеьте разомъ домагати ся больше платѣи. Якы не схочутъ дати, то веь покиньте роботу, а тогда мусѣть больше заплатити.

— Ага, не такъ то легко, якъ тобѣ здае ся! — сказавъ отецъ, вздыхаючи и пригортаючи Миколку до себе. — Босы и фабриканы не такы дурныи. Не знаю, чи памятаеьш, якъ тому три рокы — тобѣ тогда кончивъ ся осемныи рокъ — мы веь, якъ одень, покинули роботу, зайстрайкували и домагали ся вышюп платнѣ. Мати може тобѣ о томъ оповѣсти. Шѣсть тыжднѣвъ мы не робили, терпѣли голодъ та недостатокъ мы и нашыи родины и вѣбнци выграли. Фабриканы поднесли намъ платню о два доллары въ тыждень и прѣняли веьхъ до работы назадъ. Мы тѣшили ся, что поставили на свѣпмъ, хочъ властво не было такъ чимъ тѣшити ся, бо двома долларыи больше въ тыждень долѣ не попрашѣ.

19

Але радѣсть наша не тревала довго. Ледво два мѣсяцѣ мы такъ працювали, значить такъ довго, нѣмъ не заспокоили сторникѣвъ, бучерѣвъ и пекарѣвъ, что подчасъ страйку зѣвинили. Тогда босы перервали роботу, робили толькы конче потрѣбну и давали ея лишь тымъ робѣтникамъ, котрымъ сподобало ся. А ты, что были найчѣинѣйшии въ страйку и ихъ помѣчники не дѣстали работы, нѣбы задля недостатѣвъ работы, а властво по просту, але долѣкатно, ихъ выкинули немовъ за кару. Тогда — видши — и я стративъ работу, бо мене яко чужинця также ненавидѣли.

Вѣдтакъ зъ старшнихъ говорили въ имени парохильного комитету Діонѣзій Голдъ и Емиліанъ Шпакъ, длато-ковавъ веьмъ прибувшимъ на балъ въ имени бр. св. АА. Петра и Павла, секретарка бр. св. Ольги Анна Філякъ говорила прозую, „что робить пѣякъ.“ Л. Булинска, зъ Бруклина деклямовала зъ рухами „Привитане“, школярѣ заспѣвали дуже гармонійне „многая лѣта“ и музыка зновъ зачала грати для охочихъ до танцю.

Забава продовжалась до рана, веь бавилсь дуже красна. Казали люде зъ Джерзип Сити, что се бувъ першыи балъ, что вѣдбувъ ся безъ сварнѣ и бѣйки, а се свѣдчить, что рускыи робѣтничѣ познае себе и хоче стати на ровнѣ зъ другими народами. Найгорше на балы выйшли джерзип-ситскыи поліемены, бо надѣючьесъ доброп добычи, якъ перше бувало, цѣлу нѣчь заглядали до галѣ, но не было для нихъ нѣякогѣ бизнесу. Англійскыи газеты на другыи день писали, что се першыи разъ Русины робили балъ, такъ якъ належитъ ся.

Повне признане належитъ ся о. Подгорецкому за ихъ працю на поли просвѣты и поступу. До недавна людевъ Джерзип Сити належали до найнезгѣдлившихъ, чи было чого, чи нѣ, каждый „мудрувалъ“, а днесъ майже веь познали, что говорене неоптрѣбныхъ бесѣдъ не доведе до доброгѣ и подалл собѣ руки до спѣльной працѣ.

Щастъ Боже дальше въ передъ поступати, Сварнѣ и нездогѣ. Вже часъ залишити!

Викторъ Гладикъ.

(Продовжено на другой сторѣи.)

ЧОМУ МЫ БѢДНЫ?

Пилпъ Поступинянь бувъ есбѣ писемнѣй. Письма вчивъ ся ще въ краю у старого ка, що бувъ зарозомъ вчителемъ и вчивъ людѣ дѣти письма за мѣрки зѣбожа и пару дутѣвъ на рокъ. Каждый, що выйшовъ зъ его школы — правда — не знавъ богато, але за те высьвъ якусь любовь и цѣну до веьшого друкованого, бо знавъ его вагу.

То-жъ и Пилпъ, выйшовши зъ такои школы, бувъ такимъ. Газета мусѣла бути у него все, въ неразъ було дуже коротко на той центъ, вало прѣиде недѣля або свято, походять ся рѣды, присяде старыи родичъ, а Пилпъ газе-до рукъ и читае, а веь слухають. Неразъ ще до егомесця заходивъ и бравъ такы газеты, що цѣна выходять.

Добре то кажуть люде: чимъ чоловѣкъ заводу насакне, тымъ и на старѣсть пахне. Такъ то и зъ Пилпомъ. Вонъ вже пятнацѣтѣи въ Америцѣ, мае жѣнку и четверо дѣтей, же обовязки възболышили ся, а на газету мугъ найти ся. Вонъ бувъ предлатникѣмъ веьхъ ескихъ газетъ, якы коли выходили въ Америцѣ, теперь тримае „Свободу“, бере книжочки и чиньно веьо вычитуе. Прѣиде недѣля або знайде часъ по робѣтѣ, то Пилпъ не иде до салюне засѣдае до компаніи за столѣ, на котромъ лѣтъ панта пива, але бере газету и читае; а омъ навѣтъ въ голосъ, ели и жена мае часъ хати. Якось ничъ его не тягнуло въ компа-

ню, не цѣкавили пусты балакавинны, а часто и свариѣ крайнѣ, не бувъ ласкѣи па прѣимы и забавы, бо Пилпъ засмакувавъ въ чѣмъ лѣпшѣмъ.

Правда, крайны не дуже его за се любили, а деякы по просту такы ненавидѣли, называючи его то „гордымъ“, то „вченимъ“; але все такы коли прѣйшло листъ прочитати, або написати до краю, або треба було котрому чоловѣкъ, що знае англійску бесѣду а до того и подѣсати, то шшовъ до Пилпа, якъ до стору. А часто трафляло ся, що такы такы зъ цѣкавости приходили на розмову, абы дѣзнатись що чувати въ свѣтѣ, що пише газета. Тогда Пилпъ читавъ, а веь слухали.

Найпильнѣйшимъ слухачемъ бувъ такы пайстаршыи Пилпѣвъ сынокъ, Миколка, котрому шло на 12 рокѣ и вже третыи рокъ ходивъ до „поблвкъ скулъ.“

— Тато! — сказавъ одного дня вечеромъ Миколка, — я хочу васъ щось спытати ся. Я ще вчера хотѣвъ то зрѣбати, але що тато прѣйшли зъ работы змучены, то я бѣдоживъ на днесѣ.

— Но, що такогѣ? — спытавъ, дивуючьесъ, Пилпъ Поступинянь.

— Вчера, въ школѣ, сказала намъ тѣчерка: „що въ томъ краю каждый може чогось дорѣбти ся, ели вонъ толькы шильный и ошадный; и что веь миліонеры были колись также бѣдныи людемъ, а толькы черезъ працю, пильность и ошадность стали такими.“ — Якъ она то сказала, то я — вертаючи зъ школы — черезъ цѣлу дорогу собѣ мѣркувалъ и все гадавъ на васъ, тато, что вы такъ тяжко працюете и невно еьте ошадныи, а мы мимо того такы бѣдныи. То-жъ менѣ

здае ся, что тѣчерка не сказала цѣлковитой правды.

— Такъ, такъ, мой сыну! Ты добре собѣ мѣркуеьш и я тѣшу ся, что такъ завчасу зачинаеьш застановляти ся надъ тымъ рѣчамы. Уважай-же, я обяею тобѣ, — сказавъ Пилпъ.

— Знаеьш, чому мы бѣдныи? бо твой отецъ не зарѣбляе на тыждень толькы, чтобы выстарчило по людеки выживати и утримати тебе, твою матѣрь, твоего брата и твои сестры; длатого мати мусѣтъ вѣдѣ часу до часу залишати свою домашню роботу и помагати той богатѣи англійцѣ, чтобы зарѣбати пару центѣвъ и мой тыждневый зарѣбокъ збѣлшыти.

— А знаеьш, Миколка, что то такогѣ зарѣбокъ або пѣйда? — спытавъ по хвилѣ отецъ.

— Знаю. Се грошѣ, якы платять вамъ босъ за те, что ему робите черезъ цѣлыи тыждень, — вѣдповѣвъ скоро хлопчина.

— Такъ. Отже видши, тому что та тыждневая платня або зарѣбокъ не выстарчае, чтобы васъ веьхъ по людеки выживати, а я не еьмъ въ стацѣ, анѣ не могу больше зарѣбати, длатого мы бѣдныи и такими зѣстанемо.

— Длатого не можете больше зарѣбати? — сказавъ Миколка. Сли той босъ, длато котрогѣ робите, не хоче вамъ больше платити, то цѣнукайте другогѣ боса, котрый бы плативъ больше.

— Я спѣдываеь ся, что ты такъ скажеьш, але оно не такъ идѣ. Я власне роблю у такогѣ боса, что платить найбільше за такую работу, якъ мой.

— То немъ рады, тато, на се, чтобы вы зарѣбляли больше? А отъ недавно вы оповѣдали,

что належите до такои юни, что помагае веьмъ тымъ, что роблять такую саму роботу, якъ вы. То я гадаю, что вы веь — что належите до топ юни — повинныеьте разомъ домагати ся больше платѣи. Якы не схочутъ дати, то веь покиньте работу, а тогда мусѣть больше заплатити.

— Ага, не такъ то легко, якъ тобѣ здае ся! — сказавъ отецъ, вздыхаючи и пригортаючи Миколку до себе. — Босы и фабриканы не такы дурныи. Не знаю, чи памятаеьш, якъ тому три рокы — тобѣ тогда кончивъ ся осемныи рокъ — мы веь, якъ одень, покинули работу, зайстрайкували и домагали ся вышюп платнѣ. Мати може тобѣ о томъ оповѣсти. Шѣсть тыжднѣвъ мы не робили, терпѣли голодъ та недостатокъ мы и нашыи родины и вѣбнци выграли. Фабриканы поднесли намъ платню о два доллары въ тыждень и прѣняли веьхъ до работы назадъ. Мы тѣшили ся, что поставили на свѣпмъ, хочъ властво не было такъ чимъ тѣшити ся, бо двома долларыи больше въ тыждень долѣ не попрашѣ.

19

Але радѣсть наша не тревала довго. Ледво два мѣсяцѣ мы такъ працювали, значить такъ довго, нѣмъ не заспокоили сторникѣвъ, бучерѣвъ и пекарѣвъ, что подчасъ страйку зѣвинили. Тогда босы перервали работу, робили толькы конче потрѣбну и давали ея лишь тымъ робѣтникамъ, котрымъ сподобало ся. А ты, что были найчѣинѣйшии въ страйку и ихъ помѣчники не дѣстали работы, нѣбы задля недостатѣвъ работы, а властво по просту, але долѣкатно, ихъ выкинули немовъ за кару. Тогда — видши — и я стративъ работу, бо мене яко чужинця также ненавидѣли.

Вѣдтакъ зъ старшнихъ говорили въ имени парохильного комитету Діонѣзій Голдъ и Емиліанъ Шпакъ, длато-ковавъ веьмъ прибувшимъ на балъ въ имени бр. св. АА. Петра и Павла, секретарка бр. св. Ольги Анна Філякъ говорила прозую, „что робить пѣякъ.“ Л. Булинска, зъ Бруклина деклямовала зъ рухами „Привитане“, школярѣ заспѣвали дуже гармонійне „многая лѣта“ и музыка зновъ зачала грати для охочихъ до танцю.

Забава продовжалась до рана, веь бавилсь дуже красна. Казали люде зъ Джерзип Сити, что се бувъ першыи балъ, что вѣдбувъ ся безъ сварнѣ и бѣйки, а се свѣдчить, что рускыи робѣтничѣ познае себе и хоче стати на ровнѣ зъ другими народами. Найгорше на балы выйшли джерзип-ситскыи поліемены, бо надѣючьесъ доброп добычи, якъ перше бувало, цѣлу нѣчь заглядали до галѣ, но не было для нихъ нѣякогѣ бизнесу. Англійскыи газеты на другыи день писали, что се першыи разъ Русины робили балъ, такъ якъ належитъ ся.

Повне признане належитъ ся о. Подгорецкому за ихъ працю на поли просвѣты и поступу. До недавна людевъ Джерзип Сити належали до найнезгѣдлившихъ, чи было чого, чи нѣ, каждый „мудрувалъ“, а днесъ майже веь познали, что говорене неоптрѣбныхъ бесѣдъ не доведе до доброгѣ и подалл собѣ руки до спѣльной працѣ.

Щастъ Боже дальше въ передъ поступати, Сварнѣ и нездогѣ. Вже часъ залишити!

Викторъ Гладикъ.

(Продовжено на другой сторѣи.)

"SVOBODA"

(LIBERTY.)

Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the "SVOBODA" Publishing Co.

All communications should be addressed to:

"Svoboda"

Mt. CARMEL, PA.

P. O. Box 13.

Предплата річна2.00
До старого краю..... 3.00

Всѣ дописи и гроші просять высылати по адресу:

To "SVOBODA"

P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА ВЫХОДИТЪ ВО ТЫЖДНЯ ВЪ ЧЕТВЕРЪ.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купите книжки!

Въ редакціи „Свободы“ можна достати слѣдующіи книжки:

Канадська Русь

Написавъ Н. Дмитровъ

Цѣна 10 цѣт.

Образки зъ Америки.

Цѣна 10 цѣт.

Народный рухъ Австро-Угорскихъ Русинѣвъ Ч. I.

Написавъ М. Навлякъ.

Цѣна 15 цѣт.

Конституція Сполуч. Державъ Півночно-и Америки.

Написавъ Ст. Макаръ.

Цѣна 10 цѣт.

Де-що про права и суды въ Сполуч. Державѣ, а особен-но въ державѣ Пеннсилвенія.

Написавъ Лр-ръ Юліанъ Чупка.

Цѣна 10 цѣт.

„Тымко Гаврилюкъ.“

Написавъ Несторъ Дмитровъ.

Цѣна 15 цѣт.

(Продолжене зб сторони першог)

поручемъ, такъ що теперъ и голцѣ трудно достатись подѣ кола. Добра наука! Але чоловікъ вже въ гробѣ, а жена п 4 дѣтей сиротами безъ хлѣба.

Наші Русины Гавриль Дядиць и Гр. Журавъ за-ложили ту першій рускій сторъ на Main Str. въ Der-бу, Conn. Всѣ Русины по-винні купувати толькы у своихъ, бо тамъ достати можъ все, що потрібне для хаты.

Продають они такожъ шиф-карты, засылають гроші до всѣхъ каней свѣта дуже таньо и безопасно. Идѣть до своихъ, чому намъ все за свои гроші витрати чужй куты!

Ал. Горбаль.

ВѢСТИ ЗЪ КАНАДЫ

Важне для емігрантовъ.

До 1-го сѣчня 1899 р. желѣзницѣ канадскій перевозили галицкихъ емігрантовъ зъ Виніпега до кожного мѣ-сця рускоп колонія за дар-мо. Черезъ таке дѣло, куда бы ся нашъ не пустили, не коштовало анѣ цента.

Зъ новымъ рокомъ 1899 желѣзницѣ змѣнили свое до-теперѣшне поведење въ той способѣ, що до близкихъ мѣ-сць кажутъ платити ново-присувшимъ 2 цента за ми-лю, а до подальшихъ 1 цѣт.

Такой поступокъ для на-шихъ бѣдныхъ людей дуже злый. Однакъ товариства желѣзничій нѣколи не бавлять ся въ милосердіе, ли-ше въ выращоване. Якъ дов-го пусті були степы дале-кы, такъ довго за дармо пу-скали людей, а наколи зоб-ачили, що Галицкая запо-рили въ двухъ лѣтахъ ве-лики просторы землѣ, прій-шли до заключеня, що хто хоче, до своихъ достатись, нехай платитъ. Наибольше нашихъ людей осѣло въ Альбертѣ коло Едмонтону, куда теперъ водѣ дорословы особы жадають \$10.35, до Саскатчеванъ \$5.60, до Ас-синобои \$2.80. Отже въ кого есть больше дорослыхъ о-собѣ, муситъ выдати на по-дорожъ богато гроша.

Задлятого нехай каждый добре собѣ розважить, и не-хай ся не лудитъ надѣєю, що повезуть за дармо!

Думають бы-мъ, чтобы было наилучше еще осѣдати въ

Манітобѣ, куда вѣзда дуже мало стоить.

То суть першій утрудне-ня для нашихъ въ Канадѣ; въ скорѣ, думаю, наступлять другій, а ели така масова еміграція потягне кѣлька роковъ — сподѣватись на-лежитъ, що цѣлковито Ка-наду зануритъ передѣ Гали-чанами.

Добре бы было, щобъ га-лицкій газеты повторили тую звѣстку.

К. Говникъ.

БАРЫЛКА

Спомяни въ русскихъ мѣсяцѣ въ Аме-рицѣ.

Де-кто бы подумавъ, що барылка, то така мертва, незнатна рѣчь, котра немає своихъ споминѣвъ, своихъ радощѣвъ та грызотѣ.

Де-жъ тамъ! Всею на свѣтѣ мыслить, чувствуете, має свою исторію. И святояничкы и бакциль холеричный и дромедаръ, обѣгающій по Сагарѣ, и на-вѣтъ кѣль въ плотѣ и по-рожва барылка, що лежить въ каналѣ, могли бы намъ розповѣсти за свои дѣла, свои грызоты та свои надѣѣ.

Лишь треба вмѣти роз-мовляти зъ дѣламп „рукъ божихъ“, вслухати ся въ ихъ гаморѣ, а дѣлалибсьмо ся, яка нужда неразѣ да-вать, або яка радѣсть роз-пирѣе дробне тѣльце мете-лика або дикои рождѣ.

Я на разѣ хочу оповѣсти исторію порожной барылки, котру случайно надѣбавъ-емъ на одной зъ передмѣй-скихъ улицъ. Було то вже подѣ вечеръ.

Сонце своимъ червона-вымъ свѣтломъ обляло мѣ-

Я задержавъ ся, чтобы на-любоватись змѣнными ко-льорами, розличнымъ по да-хахъ фабрикъ, церквей та по похваленихъ горахъ, ко-ли я нагазъ почувъ щось дивного якъ бы шелестъ листья або журчане догана-ючого себе потока. Вслухав-шись я завважавъ, що тѣ-голосы прадирались зъ ба-рыльки, котра недалеко мо-же зъ якихъ десять кроковъ лежала водѣ мене. Присту-пивъ-емъ ближе и мѣгъ до-кладно водрожити слова:

„Чоловѣче, поможи менѣ вылѣзти зъ того болота и смороду, а не пожалуешь того нѣколи.“

Позаякъ люблю добре ро-бити и найменшому сотво-рѣню, длятого оперъ-емъ ногу на барылку и по-хнувъ еи такъ сильно, що скогпла ся зъ улицѣ ажъ на пустарѣ, розложенъ надѣ рѣкою. Ту доперва надѣ самымъ берегомъ затрамала ся барылка и почала такъ балакати:

„Дякувать тобѣ чоловѣ-ченку за зроблену менѣ у-слугу. Не звѣришь, яка я вдячна тобѣ за те копнене ноюго. О такъ! Ту буду мо-гла спокойно лежати и при-слуховати ся плюскотаню филь водныхъ, а тамъ на улици такой гаморѣ, шумѣ, проклены. Страшно лежати тамъ на улици, особен-но въ ночи. Каждый пя-ница, волоцюга перейде по-при тебе копне и плюне и проклене, коли увидитъ, щось порожный небоже. Три тыжднѣ терпѣла я страшнй муки въ отѣмѣ каналѣ, зъ котрого мене передѣ хвилею выратувавъ ты, але тѣ муки були роскошею въ порѣвня-ню до тыхъ терпѣнѣ, якъхъ приходило ся менѣ знати ночею въ помешканю одной руской родины...“

Водѣ дошого вже часу спочивала я въ складѣ пива въ мѣстѣ, коли одного разу въ вечеромѣ прійшло двоухъ хло-повѣ, порвали мене на плечѣ и вкинули на водѣ. Зъ початку стало менѣ я-кось весело, бо зобачила-мъ трохи голубого неба и мо-гла водѣдохнути свѣжимъ воз-духомъ, але та веселѣсть перейшла сейчасъ въ сумъ и болѣ.

По годнѣ вѣзды скинула мене передѣ якимъсь низ-кимъ домкомъ, зъ котрого далѣе чути звукъ музики и крикъ.

Ага, подумала я собѣ, то певно притаскали мене на весѣле. Що-жъ, трудно. Тре-ба имъ веселитись, така то вже судьба насъ барылокъ зъ пивомъ.

Однакъ я помылила ся. То не було весѣле, лишь хрестины. Въ хижинѣ си-дѣло навколо стола зъ де-сять мушницъ и стѣлько жѣ-нокъ.

Лица мали червоны, очи блискучий.

Якъ лишь той лотрѣ вки-нувъ мене до хаты, пріяли мене оплесками и выбухомъ радости такъ якъ голоднй вовки пріямають вѣвцѣ або

дике яке племя Муриновѣ бѣлого чоловіка. Сейчасъ взяла ся до мене. Вбили ми чѣль въ бѣкъ и почали се-сти пклянку за шклянку. Гаморѣ замагавъ ся. Чимъ менше було въ менѣ плыну, тымъ больше палѣли люде, навѣтъ хора жѣнка зъ дѣ-таткомъ при грудяхъ и та шалѣла и она пила, а ма-леньке ество, котрому що-ино пѣтъ положивъ крестъ Христовъ на чолѣ, дивило ся здивованѣ, згѣршенѣ, и перебиралемъ нѣжскѣ и кри-комъ объявляло свое невдо-волене.

— Хоче ся ему пити тай верещитѣ! — завважавъ одеѣ зъ запитыхъ.

— Дати ему сконитовати!

— Такъ есть! — зарычали иншій и зближили ся до дѣ-тяти зъ пклянками пива. Нѣхто его не боронивъ, отже отворилъ усточка дѣтатка и ляли гѣркій, смердѣчий плынь до горла квличѣой дѣтинцѣ.

Опѣсла не квлило вже больше, утихло а розрадо-вана голотѣ, що успокоила дѣти, взяла ся за боки и по-чала гуляги ажъ до нестя-мы. Наразъ вырвавъ ся крикъ зъ устъ матери; крикъ на повѣ пняои, на повѣ пале-ной жѣнки. Тримала дѣтин-ку на рукахъ якъ кусникъ штивного патика и верещала мовѣ бѣсновата.

— Смотрите лемъ, Ваньо не же!

Не жило дѣти.

Напруженъ мовѣ струны ручки и нѣжки и отворенй шкляннй очка свѣдчили о смерти новонародженого. За-били его, отруѣли его пняи-цѣ.

Мною потрясъ дрощѣ стра-ху и обуреня. Якъ низко упадають тѣ, котрй велича-ють ся бути короною со-твореня и панами свѣта.

Що далѣше дѣяло ся въ томѣ проклятомѣ и несчаст-номѣ домѣ, не знаю, бо скоро липъ высушили мене гостѣ, взяли впѣвъ и середѣ смѣху та глуму выкинули на улицу. Одакъ лѣпше было терпѣти зимно, воня-чѣсть и мерзку вохкѣсть у-лицѣ якъ дивитпѣ на тю-нижене чоловіка.

НОВІНКИ

Посвѣдчене.

Получивъ-емъ \$15.00 яко посмертну запомогу водѣ „Р. Н. Союзу“ по смерти меси дѣтаны Анны, що упокоила ся въ другѣмъ роцѣ житя — за що сердечно дякую и желаю, чтобы всѣ дѣти рус-кй якъ найскорѣе стали членами нашего „Р. Н. С.“ Mayfield, Pa., 18. лютого 1899.

Осямъ Дзвѣнчакъ.

СВѢДКИ:

А. Шалита.

П. Корба.

Щасте чи нещасте.

Одна руска дѣвчина зъ Нью Йорку, три разы въ трехъ тыжднихъ приготавлилася до шлюбу, но двоухъ жени-ховѣ, коли прійшла выбера-тись до шлюбу, замѣнились въ „пару“ тай пѣшли зъ вѣтромъ, ажъ доперва третій дотрамавъ слова. Най-се буде остатный разѣ, бо на далѣше будемо публич-но подавати имена тыхъ (пеннсилвенійскихъ) „му-драгелѣвъ“, що хотять водѣ дѣвчины гроші выдурити, тай потому гѣрне водѣ зло-дѣи утѣкати. Чоловѣче, краденымъ не доробишь ся!

Чи мала-бъ се бути правда?

Зачуваемо, що при по-слѣднихъ выборахъ въ Мау-филдъ, Pa. не выбрано анѣ одного Русина зъ 6 канди-дующихъ на рѣжнй уряды мѣсцевѣ. За те выбранный зѣстаъ скваеромъ жидъ Ike Mendelson. Если се правда, то Русины мейфилдскій по-тримали ся на сей разѣ ду-же лихо. Ицко Менделсонъ се сторникъ и готельникъ мейфилдскій, зъ котрымъ жаденъ Русинъ не годенъ конкурировать, бо всѣ майже берутъ у него. Мы хотѣли бы на каждый випадокъ де-що больше вчути водѣ са-мыхъ мейфилдчанъ про сѣ выборы.

Наибольше яйце на свѣтѣ!

На островѣ Мадагаскарѣ, знайдено яйце одной вели-канской птици, въ котромъ може змѣстити ся 150 ку-рячихъ яецъ або 2 гальоны плыну. Теперъ находятъ ся оно на выставѣ въ Парижу.

Въ New York-у оденъ мо-лодой хлопецъ (22 лѣтъ ста-рый) достѣвъ помѣшане ро-зуму, зварьовавъ. Причи-ною было надѣрне курене пиваретковѣ.

Похоронены живымъ.

Нью Йорка газета „World“ подала слѣдуючу новину: Въ мѣстѣ North Tonawanda, N. Y. запримѣтивъ гробарѣ, що шкло на трумнѣ, въ котрой лежавъ James Rigley, цѣлкомъ побите. Коли по-дививъ ся въ трумну зобачи-въ, що убране въ котромъ-будь Rigley похороненый цѣлкомъ поторгане и за-кервлане. Руки и ноги были въ иншій позиціи якъ тогдѣ, коли зложено его въ трумны. Давъ знати власте и Rigley-а вынято зъ трум-ны для переконаня ся, що было причиною высше о-писаного. Прійшло богато докторѣвъ, котрй утвердили, що Rigley бувъ похоро-неный живый липъ заумеръ, упавъ въ твердый сонъ, що называе ся „летарѣ“, и доперва въ трумнѣ про-будивъ ся. Нѣхто того не зауважавъ п нещастный по довшихъ мукахъ умеръ. Rigley терпѣвъ на „гриппъ“ и заснувъ въ среду, а въ суботу его похоронено безъ огляду доктора. Бувъ ве-курований въ кѣлькохъ аме-кураційныхъ товариствахъ, котрй нехотять теперъ фа-миліи вылатити палежитъ-суму за тое, що Rigley умеръ натуральною смер-тю, а черезъ недоглядъ бувъ похороненый живый. Подѣ-ний випадки бывають частѣ, тому тутъ подаю ознаки, по котрыхъ можъ познати, чи чоловікъ умеръ чи заснувъ: 1) Если поставили запалену свѣчку подѣ носѣ, то если чоловікъ только засну-етъ, поломѣнь буде рушати ся, якъ коли бы хто ни-ю зъ легка дувъ; 2) Если потиснемо пальцемъ тѣло-такого, що заснувъ, оно въ томѣ мѣсци побѣлѣе, по-добно якъ здорового чело-вѣка; 3) Тѣло не тверде-но якъ здорового згинае ся назадъ не вертае ся до да-льного положеня, и такй ин-шій признаки, подобнй сплчочо чоловіка.

— До 10 тысячъ ишпан-скихъ жовнѣровѣ, що по-вернули зъ Кубы, жѣбра-по улицяхъ о кусникъ хлѣба. Та не лишь Ишпанецѣ такъ робять, бо и ту въ Сполуч. Державѣхъ есть чымало то-кихъ жовнѣровѣ, що бра-участь въ войнѣ, а теперъ-сутъ безъ занятя и задля-браку помешканя спятъ въ полиційныхъ стаціяхъ.

— А не моглисьте зновъ вспѣльно застрай-кувати? — спытавъ Миколка.

— Нѣ, не могли, Каса юниі була пуста, бо гроші розѣйшли ся подчасѣ страйку и юниі грозивъ упадокъ; а крѣмъ того зближала ся зи-ма. Фабриканты зъ малою шкодою для себе мо-гли спокойно и на цѣлу зиму перервати цѣл-комъ роботу, а до нашихъ родинъ загостили бы: голодъ, холодъ и нужда. Каждый хапавъ роботу, яка попала ся и бувъ радъ, що достѣвъ таку саму платню, яка была передѣ страйкомъ. О платни, що выборолысьмо страйкомъ, не можъ было и згадати, а о вспѣльной работѣ юниі и подумати! Деякй мусѣли пристати ще на меншу платню, а иншій цѣлкомъ не достѣли работы, бо босы вписали ихъ на черну листу.

— Що то таке черна листа? — запытавъ смутно малый Поступишнѣ.

— Черна листа, се такой папѣръ, на котрый вписуютъ босы имена всѣхъ тыхъ робѣтничковѣ, що до страйку причинили ся и нимъ предводи-ли. Фабриканты — маешь знати — мають та-кожъ свои юниі, они розсылають такй листы дру-гимъ, а всѣ дають собѣ слово тыхъ бунтовни-ковѣ — якъ насъ называють — до работы не принимати.

— Тато, то чи годить ся такъ робити? Чи то вѣльно бѣдныхъ людей и ихъ родины спло-моцо пхати въ нужду? Чи тому не можна за-радити? — розпытувавъ розцѣкваленыи хлопчина.

— Певно, що не годить ся и не вѣльно, мой сыну! — объяснявъ далѣше Пилипъ. — Але що порадити? Видишь, тѣ босы и фабриканты, то самы богатй люде; ихъ люде сидитъ по судахъ и

судятъ; ихъ люде выдають права и пильнують интересѣвъ такихъ, якъ самы. А прійде коли что до чего, то крѣмъ того спроваджуютъ за грубой грошѣ для себе найлѣпшихъ адвокатѣвъ, а тѣ вже такъ крутятъ и накручуютъ, що правда и праго все не по сторонѣ робѣтника. Осъ тому два роки въ Газелтонѣ пенсильвенійскѣмъ, подѣ часѣ страйку, пострѣляли богато людей, мѣжъ котрыми и нашихъ не бракувало, та що имъ за те стало ся? Нѣчо! Ще потѣмъ хвалили ся по-газетахъ, що се найлѣпше лѣкарство на несо-кѣйного духа мѣжъ робѣтниками.

— А чому роблять урядниками такихъ лю-дей?

— Та-жъ, знаешь, що урядникѣвъ, що судятъ и выдають права, выбираютъ всѣ горо-жаны.

— То видко, що богатыхъ людей муситъ бу-ти больше, — сказавъ, перерываючи Миколка, — сли потрафлять выбрати своихъ людей.

— Де тамъ больше! — заговоривъ поднесе-нымъ голосомъ Пилипъ. — Ихъ дуже мало. Не знаю чи на сто бѣдныхъ выпадѣ и оденъ бога-тый. Але, видишь, они захопили всю власть въ свои руки и завдяки легко-душности и глузѣтъ бѣдныхъ тримають еи далѣше. Прійдутъ выборы, то рѣжними итучками и обѣянками такъ по-крутятъ людемъ, що утримають ся при давномъ. Та маса бѣдныхъ, котрй властиво выбираютъ, то самы робѣтники, що паганяють самы на себе бѣ-ду. Такихъ робѣтничковѣ, щобъ разумѣли свои интересы и причины своего нужденного стано-виска, ще дуже мало; величезна большѣсть ди-вить ся на хвилею корпѣтъ и рада, коли вдасть ся

де-що уторговати, а не дивитъ ся впередѣ себе и на будущѣсть. Але прійде часѣ, що всею то скончить ся и мы не будемо нарѣкати на бѣду, сли всеюда будемо мати своихъ людей, що бу-дуть дбати за интересы робѣтничковѣ.

— А теперъ знаешь, чому мы бѣднй? — спы-тавъ Пилипъ.

— Знаю, знаю, тато! — водповѣвъ весело Миколка. — Коли въ мѣстѣ, въ судѣ и тамъ, де выдають права, будутъ свѣдѣти люде, що будутъ дбати за такихъ, якъ мы, то буде намъ лѣпше.

— Такъ, такъ! — сказавъ Пилипъ Посту-пишнѣ, дужче притискаючи до себе и цѣлючи въ чоло малого Поступишина, — буде намъ лѣп-ше, але того я вже не дочекаю, хйба ты. А те-перъ иди спати, бо вже часѣ; поныѣнше довѣ-даешь ся больше.

Або...

Псаломъ Давида.

Мѣжъ царями и судиями
На радѣ великой
Ставъ земныхъ владыкъ судити
Небесный Владыка.
„Доколѣ будете стяжати
И кровь невинну розливать
Людей убогихъ, а богатыхъ
Судомъ лукавымъ помагать?
Вдовѣ убогой помогѣте!
Не осудѣте сироты
И выведѣте изъ тѣсноты
На волю тихихъ, заступѣте
Водѣ рукъ насытыхъ!“
Не хотять
Пѣзнатъ, розбиты тьму...
И веуе Господа глаголы,
И веуе трепетна земля

И вы вмрете, якъ и князь вашъ
И вашъ рабъ убогой.
Встанъ же Боже, суди землю
И судей лукавыхъ!
На всѣмъ свѣтѣ твоя правда
И поля и слава.

Т. Шевченко.

Школа для сельских господынь

Розмахавъ ся галиційскі соймъ, котрый теперь скликано для нарады надъ добромъ того краю. Хоче по правлѣти чи выкривлѣти все, а мѣжь иншими доберае ся вже и до сельскихъ госнодынь. Ведене госнодърки селянками е лихе, не умѣють водновѣдного зыску тгнугти зъ домашного госнодарства. Курей не шильнують, гуся худі, качокъ годують мало, масло роблять зле, сыръ такожь не добре, зъ молока не тгнугти водновѣдного зыску, травы варять по старому фѣтски и лихо. Давай ихъ въ науку и то дворочну, а шыучать ся на паньскій ключицѣ. Во цѣла школа, призначена нѣбы для сельскихъ госнодынь, такъ має бути уладжена и такъ має довто заберати дѣлчатамъ часъ (два роки), що сельскій госнодынь зъ пѣхъ корыстатн не будутъ.

И хоть Выдѣль краевый пише, що та школа має шызувати ся „для сельскихъ госнодынь“, то ходити буде шипъ о те, щобы она достарчувала для дворочъ ключицѣ, кухарочъ, покозвочъ и т. д.

Паны соймові зъ рѣдкою зъ нихъ шцростю говорять, що ихъ жѣнки лихо госнодарять и потребують розумныхъ подручницѣ. Абы имъ такпхъ достарчити, має шынути цѣлый край на разѣ лишенъ 45,000 злр. на цю школу.

Забувають паны, що якъ цѣль школы бракъ, то повиннй хоть трохи обмежити выдатки на розпусету за франциями и зъ тыхъ оццдностей закладали бы собѣ школы, якы бы лишъ захоуѣли. И за се споткали бы ся навѣтъ водъ насъ лишъ похвалою. Таку школу заюжила вже навѣтъ Замойска, бо она розумѣе, що на паньску цѣль лишъ паны ложити повиннй, але сягати заразы по хлопекѣ рошѣ на такую школу, то за велика смѣлость!

Додати треба, що соймъ, уладивши мѣжь предметы науки тыхъ госнодынь рѣдгю та польску мову и польску исторію, забувъ шѣлкомъ за русину, значыть, анѣ думае, щобы рускѣ госнодынь въ той школь коли небудъ учили ся того предмету. Але рускѣ прощѣ на школу возьме...

Зъ Филиппивъ

Филиппивскій повстанцѣ чымъ разъ больше приходить до розуму. Побачили снп, що въ отвертой войнѣ нѣчо не вдють зъ добре вправленнымъ войскомъ Американцѣвъ, тожь нападаютъ поодинокы малы водѣлы, держатъ войско въ фѣнчомъ поготовлю черезъ цю мучать ихъ дуже, не даючи имъ выпочинку. Кажуть навѣтъ, за заграничними газетами, що Американцѣ мѣшлн, два разы уступати передъ силою Филиппивцѣвъ, котры теперь ажъ дѣзнали ся, що ихъ стрѣльбы несуть далше якъ американскѣ, то-жь можуть на нихъ стрѣляти зъ далека и ранити ихъ а самы стрѣляти на беспечномъ мѣсци. Теперь на Филиппивы пошлалъ больше войска, ба-жаючи водразу здвигти розрухи крайовцѣвъ и зневолити ихъ до признаня надъ собою управы Американцѣвъ.

Исторія цѣлѣвдра.

Въ льондоньскій газетѣ зъ дня 16. сѣвня 1697. р. читаемо слѣдуючу вѣстку новинку: „Пана Джина Гетеринггона, куниця, заскаржено передъ судъ и мѣшвъ зложити биль \$500 за те, що першій на голову шильожив „коновку“ (цѣлѣвдръ чорный) и якъ вышповъ на улици, то копѣ полохали ся зѣ страху, дамы мѣшли и надали на видъ страшного ошудила, дѣти верещали зъ перелику, навѣтъ пѣм брѣхали... Но поволн люде шрпне звычѣлн ся до номени цѣлѣвдрѣвъ.

55-тый конгр. съ.

Пятьдесятъ пятый конгрессъ, званный военнымъ, закончивъ ся дня 5. марта въ полудне, 10 хвилъ по 12 годнѣ. Мавъ вѣнь, послѣ конститудіи, закончнтнсь точно о год. 12, але цю нѣвь годины передъ тымъ завважали, що треба буде колька хвилъ на формальности замкнѣна, тому приказали дверникови цофнутн сказовки годнпника о 10 хвилъ въ задъ, що той и зробивъ середъ веселого смѣху зобраион публики. Той конгрессъ мавъ наибольше работы зъ усѣхъ попередныхъ, залагодивъ богато сшравъ и ушваливъ наибольше грошей на розличного рода цѣли.

Подяка.

Симъ складаемо шцру подяку нашому дорогомому братству св. Петра и Павла, котрого предѣдателемъ естъ ч. Теодоръ Цѣслякъ, якъ такожь и вѣмъ членамъ комитету балевого такъ зъ бр. якъ и зъ парохии, котры дуже ревно сповнили своѣ обовязокы, заняли ся розпроданемъ тикетѣвъ, а цю найважѣйше, утримовали черезъ цѣлый часъ яко найкрасшій порядокъ. за цю удостоили ся похвалы и въ англицкихъ газетахъ водъ Американцѣвъ. Меншиа подяка належитъ ся и дѣв. братствамъ св. Ольги зъ Нью Йорку, Бруклина, Блумфилду и Джерси Сити, котры те сестры явили ся на бѣло въ комилѣтъ и такъ: ню йорке, подъ проводомъ преде. Маріи Тузь, бруклинске подъ проводомъ Матроны Романикъ, блумфилдске подъ проводомъ преде. Антоніи Козакъ, а джерси ситке подъ пров. преде. Теодозіи Марковичъ. Веѣ тутъ школярѣ зъ фанамъ напередъ явили ся и пописовали ся хорощими деклямаціями и сѣввами, а такожь и сестры и братя зъ братствѣ, за цю удостоили ся громкихъ оплесковъ. Подяка належитъ ся вѣмъ гостямъ, такъ мѣщевымъ якъ и замѣщевымъ, що прѣбули на нашъ балъ церковный, бо и доходъ на церковь естъ красеный.

Jersey City 25. фебр. 1899. За комитетъ церковный: О. Николай Шадорецкій, Стефанъ Яковичъ, Махалъ Юшакъ.

— Въ Кольорадо, Утагъ, Идаго и Ваيومингъ мають женцины цѣлковите право голосованя, а въ 23 другихъ провинціяхъ повн. Америки мають жѣнки право голосованя при выборѣ урядниковъ, муниципальныхъ и педагогическихъ. — выхавачихъ. — Чи знаете, що слѣдуюча конвенція „Руско-Народного Союза“ буде на томъ пляцѣ, где буде наибольше членѣвъ? Чи хочете, щобы у васъ була конвенція? Если такъ, то записуйте ся до „Союза“.

Левъ и осель

До льва тихо лежачого Осель приступивъ. Каже ему: О, безумный, Ты лихо водивъ! Чого лежишь ту лѣвивче. Зъ вѣжда уступай. Во сьогодні водчинивъ ся. Же лядъ осель рай! Мы тобѣ ся приглядали Якъ водивъ ты вѣхъ, Пынь вже тебе пускаемъ На згальный смѣхъ!

Теперь будемъ мы рядити, А ты въ каждый часъ. Внинешъ точно, въ каждой сшравѣ. Же слухати насъ!

Въ нашой радѣ вже рѣшена. Велъ твоя судьба!...

Обернувъ ся и ногами Почавъ бити льва.

Левъ на тое отвѣче: Хочъ дѣзано скорѣ, Но зъ ослами не думае Левъ стати до борбъ!...

Такъ чоловікъ каждый мудрый Якъ левъ поступае, Бѣвъ на вѣхъ напады дурны Цѣлкомъ не зважае!

Купенько.

— Въ Winnipeg, Manitoba, Canada, Францъ Косинскій занимаеъ пасѣчництвомъ и выробомъ дуже добрыхъ улѣвъ Держона. Кто бы зъ любительѣвъ пасѣчництва въ Канадѣ потребувавъ такыхъ улѣвъ, най пишше на адресу: Mr. Franc Kosinski, 418 King Str., Winnipeg, Man., Canada.

Посмертнй вѣсти.

Дня 24. м. м. мѣсяця, упокойвъ ся членъ бр. св. Вяспля Великого и „Р. Н. Союза“, Николай Шляхта, зъ Priceburg, Pa. Причину смерти бувъ паралѣжъ. Небожчикъ походивъ зъ села Вислока, сляноцкого повѣта, мавъ 28 лѣтъ и оставивъ въ краю жену и колькохъ братѣвъ. Похороны водбулясь въ недѣлю дня 26. фебр. при здвпѣзъ великого числа вѣривъ, шовимо непогоды. На похоронѣ кромѣ мѣщевого священника о. Ардана такожь бувъ присутный о. Т. Обункевичъ зъ Mayfield. Дорогою зъ дому до церкви, а зъ церкви на цмнтарь пригравала майфилдска руска банда, а братство Вае. Вел. въ униформахъ водвело домовану ажъ на цмнтарь. Вѣчная ему память!

Андрей Костикъ, л. 46 родомъ зъ Щавника пов. Новый Санчъ, членъ „Р. Н. Союза“, замешкаль въ Mayfield, Pa., зѣставъ убитый въ майнахъ Egiton Coal Co. дня 22. лютого с. р. Небожчикъ подѣтавливъ флярь въ томъ урвавъ ся камень и убивъ его на мѣсци. Зѣставивъ жену и двое дѣтей. Вѣчная ему память!

Денисъ Головякъ, зъ Mt. Carmel, Pa. упокойвъ ся дня 28. лютого по короткой а тяжкой недузѣ. Велчавы похороны водбулясь дня 2. марта рано. Покойный походивъ зъ Чертожного, повѣта Грыбѣвъ въ Галичинѣ, лишивъ ту въ Америцѣ жѣнку и четверо дѣтей. Належавъ вѣнь до „Р. Н. Союза“ и до мѣщевого братства св. Дмитрия, котре справило ему похоронъ и явилось на нѣмъ въ повной парадѣ. Вѣчная ему память!

Дѣ-що цѣкавого.

— Въ Нью Йорку естъ 1,805,880 людей, котры мають грошѣ въ карѣ оццдности, а на каждую голову перѣсѣчно вышадѣ \$421.69. — Россійскій звычайный сшлатъ отримуе на рокъ лишъ 3 рублѣ платѣвъ, а его шоденна пожива складае ся голонно зъ: зупы, и соли, бо мяса дуже рѣдко достають и зъ двофунтового житного бохонця хлѣба.

— Въ Хинахъ е религиозный звычай, що если мужъ умре скорше водъ жены, то жену живцемъ законують разомъ зъ мужомъ... Гели-бъ у насъ, борони Боже, бувъ подобный звычай, то жадна женцина не хотѣла-бъ выходити замужъ!

— Сдна машина вырабляе тыжднево 1 1/2 мѣдона пчолъ. — Вартѣсть военныхъ кораблѣвъ въ Сполуч. Державахъ выносеъ 42 мѣлионы, 393 тысячъ 192 дол.

— Берлинъ, столиця Прусы, числитъ мѣлионъ, 805 тысячъ мешканцѣвъ.

— Сполученй Державы заплатили м. послѣдней войнѣ надъ 3 мѣлионы долларѣвъ за телеграфичнй привряды.

— Нѣмецкй капиталисты хотять получить нѣмецкй берегъ зъ американскимъ подводнымъ телеграфичнымъ дротомъ.

— Въ послѣднихъ часахъ въ Нѣмечивѣ за образу маестату скарано богато особѣ, вѣхъ ихъ кара выносеъ 2,600 лѣтъ вязницѣ.

— Коли одного американского богача запытали, якою дорогою можъ дойти до богатства, водповѣвъ: „Май сильну волю и запный смѣло, а буденъ певнымъ побѣды.“

— Копальники золота въ Алясцѣ пошукують жѣнокъ въ цѣли заключени подружя. На ихъ ошоеня не водповѣдае нѣхто, бо каждая жѣнка перѣсѣдчена, що лучше скромне жите, безъ небеспеченьствъ, якъ выгоды, полученй зъ лѣвнымъ страхомъ утраты жгтя въ убийчѣмъ климатѣ.

— Мешканцѣ Сполучен. Державъ выхаджують депно чобѣтъ за 1 мѣлионъ долларѣвъ.

— Дуже богато вышадковѣт глухоты поветае у дѣтей черезъ торгане за уха.

— Въ Лондонѣ основало ся асекураціеное товарищество парасолье. Если заасекурованный чоловікъ докаже, що ему зѣставъ украденый парасолье, то отримае асекурацію.

— Въ Швайцаріи въ кантонѣ (околоу) Цюрихъ на 339,000 мешканцѣвъ е божевольныхъ (хорыхъ на голову) 3261, а въ Галичинѣ цѣла польска шляхта має „розмягчене мозгу“.

— Маестокъ Англіи разомъ зъ колѣніями выносеъ 40,000 мѣлион. долларѣвъ.

— Вышцѣене одного военного корабля зѣ споду кошнуе \$20,000.

— Найбогатшй кошальнѣ золота на свѣкѣ мие Ротшильдъ (еврей).

— Перша державна почта основана була въ Англіи 1581 р., въ Франціи 1642 р., а въ Америцѣ 1710 р.

— Оселедець илодитъ рѣчно 30,000 яецъ.

— Дирекціи не позволяютъ капитанамъ корабельнымъ везти зъ собою женъ, бо въ разѣ якого нещастя на морю они не ратовали бы скорше пасажерѣвъ, але своей жены.

С М Ъ Ш Н Е

ТРИ ДУМКИ.

Вѣзъ мужикъ на ярма рокъ пана зъ жидомъ; только дорогою водъ поломилае, мусѣль заночувати середъ шлаху.

— Ну цо-жь ласкавый пане, кажѣ мужикъ, а зъ того не виненъ, що така причипа впала, але вже теперъ кладѣте ся спати, де хочете.

Ну, панъ положивъ ся на килмику подъ деревомъ, жидъ на возѣ, а мужикъ, фирманъ той, бѣля коней, на облозѣ (наглядати, щобы часомъ коней не покрадено). Ну, пѣчого, лѣтнѣмъ поры нѣчь тепла; а зоряно такъ, цо не надивитсь! Лежать усѣ трос та и думаютъ кожень свое. Панъ лежить, дивитъ ся на небо та и мѣтуе:

— Отъ же и на небѣ не однаково: одинъ зорѣ меншй, другй большй, зятн-бъ то шляхетнѣйшй, благороднѣйшй. А цѣкавый бы я знати, за кого-жь мѣсяцъ промѣжъ зорями, чи то за короля, чи то за пана?

Мужикъ дививъ ся, дививъ ся на небо таи кажѣ:

— Хорошо, Госюди, якъ хорошо на небѣ святому! а все лѣпше, цо небо такъ высоко, а то люде и небо помежували-бы: вельможнй та жиды забрали бы большй кутки, а пшшмъ бы меншй досталсь, а якъ кому, то и нѣчого-бъ не досталось.

А жидъ позирнуеъ угору, покрутавъ головою таи помысливъ.

— Гіть! — а цо то якъ бы въ мене стѣлькы грошей было, скѣлькы зѣрокъ на небѣ? ой вай мѣръ! може-бъ и на проценты не давалъ!..

Михалко иде зъ батькомъ на поле. Зъ одныхъ ворѣтъ вылѣтае пѣсь и лае ажъ луна иде, а Михалко зъ страху сховавъ ся ажъ подъ полы батьковой ошаньчѣ.

— Не бой ся, сыпу, той пѣсь, цо брене то не кусае, ты-жь тое знаешъ. — Та я тое знаю, водповѣдае Михалко не попускаючи ся батьковой полы, — але чи той пѣсь тое знае?

Одинъ убогой просивъ въ недѣлю рано въ одной гостиницѣ зѣбранныхъ гостей о милостыню. Гостѣ сидѣли при столахъ, ѣли и напшвались.

— Умилосердѣть ся надъ бѣднымъ чоловікомъ и запоможеъ!..

— А не пойдешъ ты! — кажѣ оденъ зъ гостей — не знаешъ цо нынѣ недѣля. Якъ смѣешь жебрати подчасъ богослуженія въ церквѣ!.. Рушай!..

— Не гнѣвайтесь на мене ласкавы панове, цо я вамъ перешкаждаю въ вашѣмъ набоженствѣ!..

Судія: — Гершъ Берколезъ, тебе за злодѣство уже десятыи разъ сюда привелъ, чому ты не поправивъ ся якъ Сруль Ханкелесъ и не станешъ якъ вѣнь поряднымъ чоловікомъ?

— Кобы то я хотъ разъ мавъ таку добру способиость, якъ вѣнь ханнути хотъ 500 тысячъ наперковъ, або колька разѣвъ порядно збачкровать, то п я ставъ бы такожь поряднымъ чоловікомъ!..

НОВА КНИЖОЧКА.

Вже вышшла зъ друку нова книжочка подъ заг. „Тылко Гаврилюк“, оповѣдане зъ эмигранційного жгтя, написель Несторъ Дмитровъ. Оповѣдане се дуже цѣкаве, обнимле 79 сторѣвъ друку, а коштуе 15 центѣвъ, а зъ пересылкою 17 цент.

Дома до спроданя.

Суть до спроданя красны дома, добре уряджей и па красномъ мѣсци. Властитель забрѣаеъ зѣдѣс, длного хоче пхъ продати. Цѣна пристоупна. Кто бы хотѣвъ ихъ купити — най удасть ся до: James M. Derby, 216 West Avenue, Mt. Carmel, Pa.

Юліанъ Копыстянскій

(JULIAN KOPYSCIANSKI) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА. Перворядный салонъ рускй. — Найлучшй папштки можна ту достати, якъ: пшо на шкляпки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки доскопалы, цигара дуже добры.

Сшбшть Братя Русны до своего братчика Юлька.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокій лѣкаръ, славлнвъ на цѣле мѣсто. Лѣчыть всякы хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо неарѣнпашнй лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить по английскы, по рускы и по польскы. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, паншмъ Русинамъ.

ВЕЛИКИЙ И НАЙТАНШІЙ СТОРЪ ЗА ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

Advertisement for W. J. Gable shoes, featuring an image of a shoe and text: W. J. Gable, Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. Другй дверѣ водъ почты. ИДѢТЬ ДО НЕГО.

Advertisement for Canada, featuring a decorative border and text: ДО КАНАДЫ! Очой поселити ся въ Канадѣ на фармахъ, най завчасу зголошуютъ ся до мене по потрібнй вѣдомости про дорогу и фармы. Землѣ 160 акровъ дають даромъ. Только 10 долар. платитъ ся за занисъ. Землю можна собѣ выбратьи, яку хто хоче. Нашихъ людей зѣ Сполуч. Державъ вже епоре число въ Канадѣ. Кто хоче докладно знати про Канаду, най пише до мене на адресу: Rev. N. Dmytriv, 57 1/2 4-th Str. TROY, N. Y.

Advertisement for a Russian hotel: НОВЫЙ РУССКИЙ ГОТЕЛЬНИКЪ Стефанъ Кузьмичъ, на розѣ коло церкви въ ОЛШАНЦѢ, ПА. Запрашае до себе Русинѣвъ-крановѣвъ на свѣже пиво, добру виску и смачный цигара. Хотѣны выштити доброго трунку, запити собѣ въ чашѣ тебѣла и весело выштити ся — идъ до Стефана. А онъ найважливше, у него шпанскы лѣтъ свѣжы.

Advertisement for a wholesale store: ГУРТОВНА ПРОДАЖЬ (Wholesale) напоѣвъ вѣсялаго рода — поручае — KLEMENS LUKASIEWICZ, E. Fifth str. Mt. Carmel, Pa.

Advertisement for Dr. S. Blumberg, 1707 Carson str. Pittsburg, Pa.

Advertisement for a company: Н О В О С Т Ь ! Чисто американская фирма продае гарный годшники. За \$3.65 можешъ достати ти годшникъ, але самъ заплатишь почту, а за \$3.95 фирма платитъ сама, цѣ и ланцують долае. Если тобѣ годшникъ не подобаеъ, можешъ его водослати, а грошъ тобѣ звернуть. Пишѣть на адресу: ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str. CHICAGO, ILL.

Advertisement for a Russian bookstore: Жгтя свѣтлхъ, Молитвословы, Катехизмы, Вѣблн, Вукварѣ, Календарѣ, Сѣвѣнники, Св. образы и другы старогрѣскы РУССКІЙ КНИЖКІ ПРОДАЕ — руска читальня — въ Олшанцѣ. Адресуеъ: Rev. J. J. ARDAN, Box 418 — OLIVRIANT, Lack. Co., PA.

Advertisement for Dr. S. Blumberg: СВОЙ ДО СВОГО! СФРЕШЪ ЛУЧКОВЕЦЪ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокінъ, Па. — РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. — Чистенькй тамъ готель зѣ всякими выгодами. Пиво, вино, вѣска, темперъ и другй напоѣ все свѣжы и найлѣпшого гатунку. Услуга чѣмна и солидна. Скланисъ великй и малй послѣ внодобы. Люде! Вже часъ покинути чужихъ, а пора вже себе самыхъ подпомогати.

Пенсильвенійскій женихъ.

Прійшовъ Иванъ въ Америку, Тяжко въ майнахъ вонъ працюе, Заробивши троха грошей, Женити ся вонъ думасе...

Во тяжка робота Красу знівечила, Лице его вже старѣе, Горбина зробилася...

Думас вонъ и гадае: Якъ такъ дальше буде, Посивѣю и встарѣюся, Висмѣють ся зъ мене люде.

— Пойду — каже — до Нью Йорку Тамъ рускій дѣвчата, Выберу я собѣ таку, Що буде найкрасна!...

Тай оженоу ся зъ такою, Котра має грошѣ, И зачну я газдовати, Якъ газдують инши.

Заразъ кинувъ пікъ и шуфлю, Чистенько умывъ ся, Подголвивши у барбіра Красенько убравъ ся.

— Иду — каже — до Нью Йорку Жены собѣ поглядати, Не буду вже самъ ходити, Хочу газдовъ стати.

Попрацавъ ся вонъ зъ газдынью, Въ „гавѣ“ му всѣ дали руки; Вбѣгъ на „дипо“, купивъ тикетъ Ажъ до Джерзи Сити.

Всѣвши на трень уде же, Тай такъ си думасе: Зъ таково буду я женити ся, Що найбільше грошей має...

Якъ приѣхавъ до Джерзи, Пойшовъ до Филипа, До руского салюниста На шкляночку пива.

Выпивъ одну, выпивъ другу, Росказавъ всѣмъ у салюнѣ, — Пийте хлопцѣ, що хочете, Я зъ Пенсильвеніи!

Хлопцѣ его обступили, Тай стали пытати: — Чи до краю вы ѣдете? — Чи приѣшли женити ся?...

— Та я — каже чашъ Иванъ, — Радъ-бымъ собѣ жену найти, Але хочу, щобы зъ грѣшми, Во я самъ богатый.

Хлопцѣ ему порадили, Щобъ трохи зачекавъ, Во въ Нью Йорку на субботу Буде великій балъ.

— Тамъ вы собѣ выберете Дѣвча до вподобы, Буде красне и молоде, А грошей — якъ половы...

Заекавъ вонъ до суботы, Зъ хлопцями ся забавляе, Що-бъ го на „балъ“ провадили, Во вонъ самъ не знае.

У субботу ранесенько Ставъ ся Иванъ убирати, Иде на „балъ“ до Нью Йорку Жены для себе глядати.

Сѣвъ на „феру“, тай думасе, Що на „балѣ“ — Красна дѣвчина, богата Мусить его жена бути.

Прійшовъ на „балѣ“, ставъ при дверехъ, Тай выпростовавъ ся, Поглядае на дѣвчата Котра зъ нихъ найкрасна.

Вкѣнци ему сподобалася Лишь одна дѣвчина И молода и хороша, На лиці червена.

Та поспытавъ вонъ ся еѣ: — А якъ ты ся называешъ? Скажи менѣ все поправдѣ, Колько грошонаять ты маешъ?

Дѣвчина ажъ зрумянѣла, Вытрѣщила очи: — А що вамъ до того Колько маю грошей?!...

— Та бо я тебе дѣвчино Собѣ сподобавъ, И якъ маешъ много грошей, За жену бымъ ты взявъ.

— Идѣть собѣ геть вѣдъ мене, Я вашовъ не могу бути, Во вы мене не любите Только мои грошѣ.

Станувъ Иванъ зновъ подъ стѣновъ, И зновъ поглядае, Но якось ему вниша, Вже не подобася.

Та маленька, та висока, Та зле выгледае, И нашъ Иванъ безъ милон Зъ „балю“ повертае...

Застаравъ ся бѣдчакско, Грошѣ прокельтовавъ, Сѣвъ на „трень“ И безъ жены до дому поѣхавъ.

Викторъ Гладикъ.

Lehigh Valley R.R. In Effect Jan. 2, 1899.

Пасажерскі трени въ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes-Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:23 и 9:42 до полудня; а 12:28 и 4:40 по полудни.

До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:28, 4:40 по полуд. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всѣхъ стаций въ окрестностяхъ вуглевыхъ о год. 7:18, 9:42 до полуд. и 12:28, 4:40 по полудни.

До Shamokin о год. 7:30, 11:30 до полуд.; а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни.

Экспресові трени до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:28 и 4:40 по полудни.

Трени до Mt. Carmel. Зъ New York-у о год. 8:15 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни.

Зъ Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд.

Зъ Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:35, 5:05 и 8:15 по полуд.

Зъ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 2:58 и 5:35 по полуд. Въ недѣлю о год. 2:58 по полуд.

Недѣльны трени до: Philadelphia и New York-у и до всѣхъ стаций между этими мѣстами о год. 9:12 до полудня.

До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всѣхъ стаций въ окрестностяхъ вуглевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни.

Недѣльный трени до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд.

CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. WILBUR, General Supt.

УВАГА: Кто хоче ѣхати на Весты, най купити собѣ тикетъ на лигайску желѣзницю, бо найтумшя и найвыгоднѣша. По близши информации удавайте ся до: JOHN S. LAUGHLIN, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

Hotel HETMAN CHMIELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa.

Коло лигайского дна есть рускій готель, одинокій на цѣле мѣсто рускій готель. Чистенько тамъ, всякій напитокъ, якъ виска, пиво, румѣ, темперъ и ин. дуже добри и здоровы. Кто хоче переночувати, знайде тамъ чисте ложко и чемну услугу.

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ YONKERS Лазоря Сиротяка.

Хочешъ мати красну фотографію, зѣрний портретъ, зайді до того фотографа. Вертаешъ за службу зайді въ хѣвию до него, дай ся заплати, а будешъ мавъ на цѣле житье памятку. Маешъ ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешъ мати красны образъ. Сѣтъ у Васъ братство, най зайді до того фотографа, а вонъ Вамъ зробить фотографію и портреты, які хочете. — У него рѣжорудия фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣнѣ. — За роботу гварантуе.

Хто не знае Лазоря Сиротяка? Вонъ має красно зарядженый сторъ, гросерню и бучерню.

Продае такожъ шифкарты на найскорѣйшій глинѣ.

Хто изъ земляковъ хотѣвъ бы вѣдѣхати до старого краю, нехай зайді по дорожѣ до Сиротяка и купити собѣ шифкарту у него а вонъ водировадитъ его ажъ на шифѣ.

Нащо давати ся здерати жидовскимъ агентамъ по Нью Йорку? Идѣть до своего!

ОДИНОКІЙ РУСКІЙ СТОРЪ ЗЪ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА.

Юрія Хиляка. Кто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за тани грошѣ, то най иде куповати до Ю. Хиляка, но най не забуде взяти и грошей зъ собою, бо тамъ все cash.

Продае вонъ такожъ шифкарты и посылае грошѣ до всѣхъ частей свѣта. — Идѣть до старого знакомого!

T. TALPASZ ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУСКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ

246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко руской плебаніи.

Добрий вечеръ друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ свѣщитѣ? — До Талпаша, брата! — Що за Талпашъ? Звѣдки вонъ? — Та-жъ краляцъ нашъ милый — У него всѣ Русины — Подкрѣпляютъ силы! — Що за бридига я пива тамъ! — Обходитъ ся файно! — Обслугуе якъ братамъ! — Танпо надзвычайно!

Едмундъ Лембикъ (Edmund Lembik) 13-15 EAST MINE STR. HAZLETON, PA.

мае салюнь, де можна достати дуже доброй горѣвки, пива и всякихъ напоѣвъ.

Е. Лембикъ есть такожъ публичнымъ нота-ромъ, тожъ хто потребуе повномочія або має яку грунтову справу въ старомъ краю, дай удасть ся до него.

Адже-жъ кождый знае Лембика, най иде до него.

HENRY FREY PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa.

Хочешъ мати красну фотографію, зѣрний портретъ, зайді до того фотографа. Вертаешъ за службу зайді въ хѣвию до него, дай ся заплати, а будешъ мавъ на цѣле житье памятку. Маешъ ладну дитинку дай фотографовати у него, а будешъ мати красны образъ. Сѣтъ у Васъ братство, най зайді до того фотографа, а вонъ Вамъ зробить фотографію и портреты, які хочете. — У него рѣжорудия фотографіи и портреты можна замовити и то по дуже умѣркованой цѣнѣ. — За работу гварантуе.

ЗВѢСТНЫЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ) Катлянь и Некарда (Cattlin & Nekarda)

309 Broadway NEW YORK, N. Y. Сей адвокатъ выправуе нагороду вѣдъ компаній, если-бъ котрого зъ робитниковъ або убило або покалѣчило. Ровно жъ пріймае всѣ криминальны и цивильны жалобы.

J. VOBKOWSKI ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНОВЪ.

Вынаймае такожъ керчи на похоронъ, хрестыни и весѣла по дуже низькихъ цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся въ потребѣ до него.

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы мавъ деяке правно най не ходити по покутныхъ жидовскихъ, такъ званныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Виляма Вокелека въ Скрантовѣ. Вонъ залагоджуе всякі справы въ кортѣ, а и сторокраевы и зъ нимъ можна розмовити ся по руски.

Адресъ его такий W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. COR. WASHINGTON AVE. Scranton, Pa.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa.

ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR. Всякій потрібный рѣчи до житя, якъ такожъ убраня майнерскы и звычайны можна купити.

Продае шифкарты. Не вѣдъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глову.

ВВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЫЙ СТОРЪ Russian Mercantile Co. Ld. — ВЪ — Shamokin, Pa.

327 Shamokin st. Найбольшій рускій компанічный сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый домъ великій, красныи, котрый компанія купила 1896 року за \$18,000 показуе, що може компанічна работа. — Всѣ розумныи Русины належать до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обертае сторъ сумою \$2000.

Заряджае нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO. въ READING, PA

ЗАЛОЖЕНЫЙ 1866 року. — Вырѣбляе 25,000 бочокъ мѣсячно. Пиво одного зъ найбольшихъ броваровъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вольне вѣдъ всякихъ примѣшкѣ, и для того есть найздоровнымъ. Завсѣгды одной и той самой доброты и пріемного смаку и есть споряджане подъ зарядомъ одного зъ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоваровъ.

Вырѣбляе въ найбольшомъ гагунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Pouter in Vaults.

Салюнисты и приватныи родины повинны замовляти пиво лишень въ броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas 421 Penn. Ave. SCRANTON, PA.

Знаменитый лѣкаръ Довголетна практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Лѣчитъ успѣшно всякого рода хоробы. Мае такожъ свою власну аптеку, въ котрой вырѣбляютъ ся дуже добрыи и поможныи лѣкарства.

Розмовити ся по руски, литевски, по польски и по английски. — На цѣлой околиці знають добре Шлюпаса!

РУСКІЙ САЛОНЪ Петра Серафима „на новѣмъ мѣстѣ“ въ Шамокінѣ, Па.

Где якъ где, але у Серафима то уже можъ найбѣше забавитися а и порядку слянку пива выпити. Кто у него лишъ разъ бузъ, не хоче больше нѣгде поити, только до него. Мае такожъ файну галлю, где можна вѣдбувати митинги, а и потанцувати собѣ. Хочешъ мати „good time“ иди до Петра.

Продажа рускихъ книжокъ и библиотек.

Хочете купити собѣ книжку, яку лишъ загадае, або записати собѣ газету зѣ старого краю, пишѣть на адресу:

A. Wasserman, 29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

У него можна достати розманты словари и подручники до науки английской языка и фотографіи славныхъ людей. Вонъ такожъ оправляе книжки дуже тав. и добре.

O. Murdza & Bro's 46. Second st. MT. CARMEL, PA.

О. МУРДЗА и БРАТЪ. Сторъ заосмотреныи въ найбѣшій товари, спроваджованыи вироствъ зъ вѣйпершихъ складовъ. — Малже всѣхъ Русинѣвъ въ Mt. Carmel заосмотрюе въ живности.

Продае такожъ одича майнерскы и посылае грошѣ до старого краю танпо, точно, скоро и беспечно.

Свой до своего — а до чужого не плати ся. Жидѣвъ оминяйте зъ талекан!

Гавриилъ Маллякъ Гуртовный складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мне завсѣгды на складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочокѣхъ зъ найлучшихъ броваровъ, горѣвки (whiskey) и лѣкеры найбѣшого гагунку

Братя! замовляйте у своего!

КАНЦЕЛЯРІЯ АДВОКАТСКА. докторъ правъ Юліянь Чупка.

Полагаджуе всѣ справы судовыи въ Америцѣ и въ Европѣ, а спеціально въ Галичынѣ. Полномочія. Розмовити ся можна по руски.

Поспытати ся або писати подѣ адресою: Julian Czupka, L. L. D. 44 BENNET BUILDING. WILKES BARRE, PA.

Въ недѣлю можна розмовити ся зѣ д-ромъ Чупкомъ въ его помешканю 49 Carey str., Wilkes Barre, Pa.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ. * TROMETTER'S * (Тромейтеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA.

напротивъ National Bank. Свѣдана, Обѣды, Вечера.

Въ кождомъ часѣ можна достати такъ горячій якъ и зимній перекуски. Потрава прилагодженъ на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна.

Особній покоѣ для родины. — Найлучший вппа, пива, лѣкеры, виски п всѣ можливый напитки. Цѣна дуже мала.

Препоручае ся всѣмъ сю реставрацію, а передовѣмъ прѣвѣднымъ.

Іосифъ Пейко рускій готельничъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКІНѢ, ПА.

Запрошуе всѣхъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво и лабру виску. Хочете добре забавити ся, идѣть до Пейка. Чекаешъ на стрѣткарю, зайді до Пейка, а нѣколи не змѣгуешъ, бо кара йде попри смій дверѣ.